

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 91/04-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2004 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. F. O., V. K., zastúpeného advokátom JUDr. A. M., Advokátska kancelária, K., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa čl. 35 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 12 a čl. 13 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 2490/2004-41 z 5. februára 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. F. O. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. mája 2004 doručená sťažnosť JUDr. F. O., V. K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. A. M., Advokátska kancelária, K., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie vlastníckeho práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva pokojne užívať majetok zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), práva

uskutočňovať inú zárobkovú činnosť zaručeného v čl. 35 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 12 a čl. 13 ústavy a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) č. 2490/2004-41 z 5. februára 2004.

Zo sťažnosti a pripojených dokladov vyplýva, že sťažovateľ bol ministrom vymenovaný za notára so sídlom vo Veľkých Kapušanoch v obvode Okresného súdu Michalovce.

Rozhodnutím č. 2490/2000-41 z 5. februára 2004 (ďalej aj „namietané rozhodnutie“) minister dočasne pozastavil sťažovateľovi výkon notárskeho úradu z dôvodu trestného stíhania sťažovateľa využitím svojej právomoci podľa § 94 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Notársky poriadok“).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukázal na to, že minister pri vydávaní napadnutého rozhodnutia nedodrжал postup podľa § 94 ods. 1 písm. a) Notárskeho poriadku, pretože namietané rozhodnutie vydal 5. februára 2004 a až dodatočne ho 9. februára 2004 „prerokoval“ s prezidentom Notárskej komory Slovenskej republiky (ďalej len „komora“).

Aj keď v poučení tohto rozhodnutia ministra bolo uvedené, že proti nemu nie je možné podať opravný prostriedok – rozklad, sťažovateľ podal 22. marca 2004 proti uvedenému rozhodnutiu ministra rozklad podľa § 53, resp. § 61 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). Pri podávaní rozkladu sťažovateľ vychádzal z právneho názoru, podľa ktorého sa na rozhodovanie ministra podľa § 94 ods. 1 písm. a) Notárskeho poriadku vzťahuje Správny poriadok. Vzhľadom na prípadné úvahy o spornosti tohto právneho názoru bol sťažovateľ pri podaní rozkladu vedený aj záujmom, aby po prípadnom následnom podaní sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nebola jeho sťažnosť odmietnutá z dôvodov uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Na rozklad sťažovateľa Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) odpovedalo listom č. 6369/2004-41 z 29. marca 2004, v ktorom je okrem

iného uvedené, že „Predmetné rozhodnutie nie je rozhodnutie vydané v zmysle správneho poriadku, z toho dôvodu, že minister má postavenie člena vlády a ústavného činiteľa, nie ústredného orgánu štátnej správy. V zmysle čl. 122 Ústavy SR sa ústredné orgány štátnej správy zriaďujú výlučne zákonom. Ministra ako člena vlády a ústavného činiteľa nemožno zároveň považovať za orgán štátnej správy. Predmetné rozhodnutie ministra o pozastavení výkonu notárskeho úradu je administratívnym aktom aplikácie práva a nemožno ho napadnúť odvolaním (rozkladom)“. Z citovaného podľa sťažovateľa vyplýva, že ministerstvo odmietlo opravný prostriedok sťažovateľa ako neprípustný, pričom uvedený list ministerstva možno podľa názoru sťažovateľa považovať pre účely konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy za „iný zásah“.

Dňa 22. apríla 2004 podal sťažovateľ žalobu o preskúmanie zákonnosti namietaného rozhodnutia ministra podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Vzhľadom na spornosť právnej povahy namietaného rozhodnutia ministra podľa sťažovateľa nemožno vylúčiť, že najvyšší súd odmietne preskúmať namietané rozhodnutie ministra z formálnych dôvodov pre svoju nepríslušnosť, a preto sťažovateľ v záujme dodržania lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde podáva aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Podľa názoru sťažovateľa sú splnené všetky náležitosti prijatia jeho sťažnosti na ďalšie konanie pred ústavným súdom a pretože podľa jeho presvedčenia došlo k porušeniu jeho označených základných práv napadnutým rozhodnutím ministra, navrhuje, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyniesol tento nález:

„1. Základné právo JUDr. F. O. na súdnu a inú právnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj vlastnícke právo upravené v čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, právo pokojne užívať majetok upravené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo uskutočňovať inú zárobkovú činnosť upravené v čl. 35 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 a čl. 13 ods. 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 2490/2004-41 o dočasnom pozastavení výkonu notárskeho úradu notára JUDr. F. O. boli porušené.

2. *Rozhodnutie Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 2490/2004-41 zo dňa 5. 2. 2004 sa zrušuje.*

3. *Minister spravodlivosti Slovenskej republiky je povinný prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia zaplatiť sťažovateľovi na jeho účet zriadený v SLSP a. s. pobočka Veľké Kapušany, finančné zadostučinenie vo výške 1,- Sk (slovom: jeden slovenských korún).*

4. *Minister spravodlivosti SR prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet jeho právneho zástupcu JUDr. A. M.“.*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že rozhodnutím ministra č. 2490/2004-41 z 5. februára 2004 došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 20

ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, podľa čl. 35 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 12 a čl. 13 ústavy a čl. 14 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 OSP v znení účinnom od 1. septembra 2003 v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Iným zásahom je aj nečinnosť orgánu verejnej správy.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Podľa § 247 ods. 2 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Napokon podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za

podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Z citovaných právnych noriem, najmä z čl. 46 ods. 2 ústavy, vyplýva, že vo veci sťažovateľa je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o napadnutom rozhodnutí, najmä so zreteľom na to, že podľa tvrdení sťažovateľa toto rozhodnutie porušuje jeho základné práva. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade sťažovateľ 22. apríla 2004 podal podľa § 247 OSP žalobu o preskúmanie zákonnosti namietaného rozhodnutia ministra najvyššiemu súdu, ktorou sa domáha právnej ochrany voči tomu istému rozhodnutiu ministra, ktoré napáda aj v konaní pred ústavným súdom. Vzhľadom na uvedené a vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv sťažovateľa (pozri napr. I. ÚS 22/03, I. ÚS 53/03, I. ÚS 76/04).

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní v senáte odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2004